BASTÖ Torp Flahult

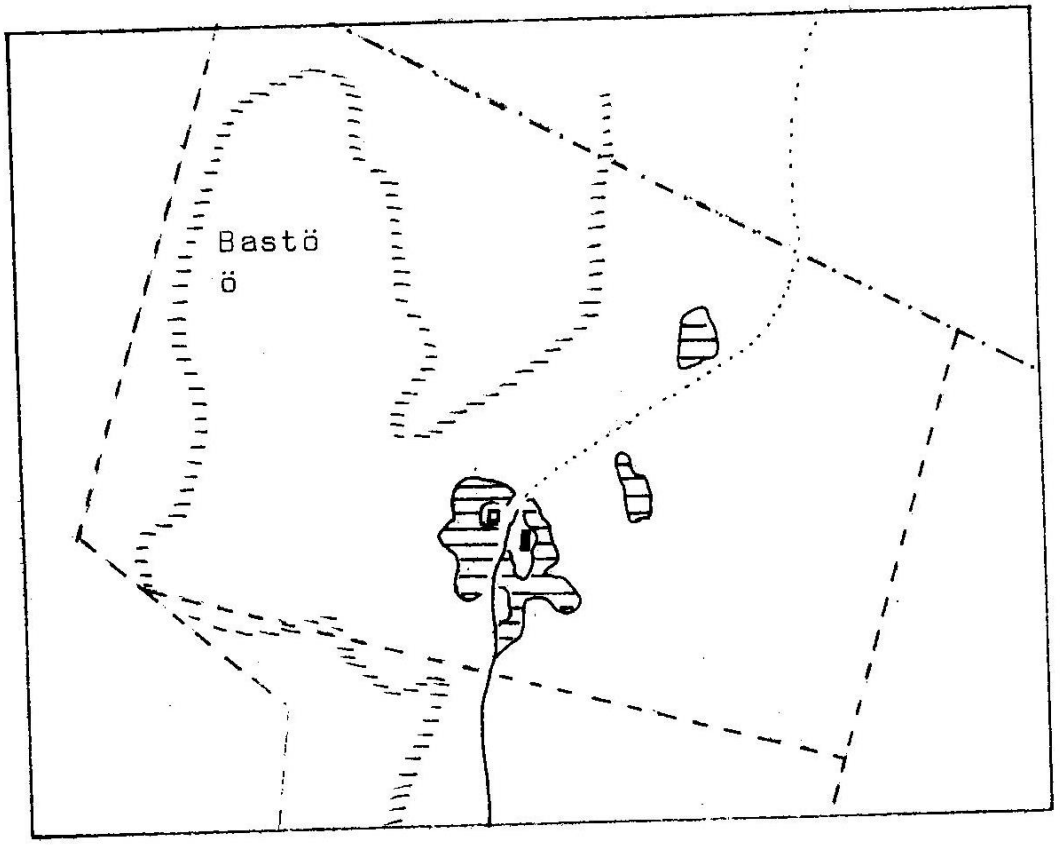

Bastö uppfördes 1803 av lagman Stedt som bostad för betjänten Peter Söderström. Genom uppodling har det utvecklats till ett torp. 1865 uppskattades det till 1/16 förmedlat mantal. 1937 blev det öde. Därefter brukades det några år till Lindbergs gård i Flahult, varefter det igenplanterades. Alfred Klasson i Flahult rev husen och högg "kommissionsved" av timret. Ladugården låg öster om vägen och stugan väster om vägen. Husgrunderna är väl synliga. På torpet hade de ett par kor och får men inte körök. De brukade låna häst i Flahult under älgjakten för höstbruket.

Peter Jönsson Söderström, född 1741 i Gåeryd och död 17/1 1828 på Bastö. Gift omkring 1775 med
Stina Persdotter, född 1748 i Steningaryd och död omkring 1780 på Rosendal.
Peter gift andra gången 1784 med
Maja Andersdotter, född 1753 i Stora Byhult och död 12/6 1810 på Bastö

Anders, född		1784	på Rosendal	
Jonas	2/6	1786	"	Död före 1791
Katarina	2/6	1786	"	

Lena	född	1/5	1789	på Rosendal
Jonas		14/9	1791	"
Annika		14/9	1791	"
Magnus		25/2	1794	"

Peter vistades hos föräldrarna i Gåeryd till tionde året. Var i skräddarlära i två år.
Peter bodde, när husförhörslängden börjar 1776, på torpet Rosendal under Nydala. Han var betjänt på Nydala och tjänte sitt herrskap i 28 år. Då fick han torpet Rosendal i livstids förläning. Emellertid blev han utfattig och måste sälja. Därefter fick han "husavara" på Bastö av lagman Stedt. Hade fattigvård 1814 med 1 daler, 1815 med 17 sk 4 rst och 1824 med 18 sk. Haft god hälsa till de sista 3 åren. Var en flitig kyrkogångare och levde utan anmärkning. I första äktenskapet hade han två barn, varav en dotter överlevde fadern.
Dottern Katarina födde 3/5 1812 ett barn, som fick nöddop av morfadern och efter några timmar avled. Katarina flyttade 1806 till Bäckaryd, 1807 till Bagghemmet, 1815 till Bäckaryd, 1815 till Bastö, 1816 till Timmerhult, 1819 till Bastö, 1820 till Gällaryds sn och sedan till Osby, 1826 till Lille Sten, 1827 till Dala, 1827 till Flahult, 1828 till Bäckaryd, 1829 till Timmerhult, 1831 skriven på socknen, 1834 till fattigstugan, där hon varnades för dryckenskap. Hon avled 13/6 1844 på fattigstugan.
Dottern Lena gifte sig 5/9 1812 med Johannes Håkansson från Lammaryd i Hjälmseryds sn. De flyttade till Kohult.
Sonen Anders blev soldat för Skaftnäs med namnet Ström.
Hustru Maja avled i frossfeber efter att ha varit sjuk sedan den 21 maj.

Jakob Andersson, född 10/12 1780 på Göstorp i Vrigstads sn och död 22/4 1843 i Flahult. Gift 19/10 1811 med Annika Petersdotter Söderström, född 14/9 1791 på Rosendal och död 24/9 1859 i Flahult

Lena Maja,	född	1/12	1811	på Bastö	
Andreas		12/11	1814	"	
Inga Lisa		25/3	1817	"	
Anna Stina		14/7	1822	"	Död 10/12 1823
Johan Jakob		27/7	1825	"	Död 15/5 1912
Anna Stina		27/7	1825	"	

1827 till Flahult. 1814 lån ur fattigkassan 22.10.8
1826 fick Lena Maja psalmbok.
Dottern Inga Lisa gift 15/4 1842 med Anders Svensson i Rössved Norregård

Sven Gummesson, född 20/12 1801 i Flahult. Gift
14/12 1823 med
Stina Svensdotter, född 24/9 1780 i Bäckanäs i Gällaryd

1827 från Gummarp. 1837 till Jonsbo. 1836 var hustrun sjuk, utfattig. Har gått vid kryckor i anseende till värk

Stina Jonasdotter, född 29/9 1772 i Flahult och död
30/8 1838 på fattigstugan
Sven moder, änka. 1827 från Gummarp. 1831 till fattigstugan.

Nils Petersson, född 17/6 1784 i Tubbarp i Hylletofta sn
och död 22/2 1860 på Bastö. Gift 17/6 1810 med
Katarina Davidsdotter, född 28/8 1784 i Skuggebo och död
7/6 1867 på Bastö

Lena Kajsa,	född 20/2	1811	på Skogsdal
Anders	13/8	1813	"
Maja Greta	16/8	1818	"
Jonas	20/4	1822	"
Inga Lisa	20/10	1824	"

Kom med föräldrarna 1792 till Skogsdal, vistades där - även sedan han 1810 gift sig - i 18 år, i Skärvälla 3 år, i Skuggebo 4 år och på Bastö i 25 år. Haft god hälsa utom på ålderdomen. Lade sig frisk på kvällen kl 8, sjuknade på natten kl 10 och avled följande morgon efter svåra plågor. Hans farfar, som var klockare, var den siste, som döptes i lilla kyrkan, vars ruiner kvarstå.
Dottern Lena Kajsa tjänade tidvis borta, vistades mest på Bastö och intogs 1885 på fattigstugan.
Dottern Greta Maja flyttade 1845 till Svenarums sn
Sonen Jonas flyttade 1844 till Nydala herrgård
Dottern Inga Lisa flyttade 1842 till Vrigstad sn

Jonas Nilsson, född 20/4 1822 på Skogsdal
Gift 26/12 1846 med
Inga Lisa Petersdotter, född 18/4 1823 på Timmerhult

Matilda Kristina,	född 24/2	1848	på Bastö
Johanna	17/5	1850	"

Jonas kom 1846 från Carlsnäs, Lisa från Bocklarebo.
1852 till Bocklarebo.

Peter Magnus Jönsson, född 1/8 1812 i Skärvälla
Gift 1839 med
Kajsa Nikolaidotter, född 2/5 1810 i Fageräng i Hjälmseryds sn och död 27/9 1859 på Bastö

Anna Lena född 2/2 1840 i Bocklarebo
Maria 3/3 1844 "
Klas Johan 12/2 1848 "
Matilda Kristina 23/9 1852 "
Karl August 20/11 1855 på Bastö
Peter gift andra gången 15/12 1860 med
Maja Danielsdotter, född 15/10 1825 i Rumleborg
Frans Gustav, född 12/10 1862 på Bastö

1852 från Bocklarebo. 1869 till Långö såg.
Kajsa flyttade med föräldrarna i barndomen till Klinthult
Tjänte efter faderns död 1835 i Hjälmseryds sn. Sjuklig
många år i lungsot. Sängliggande åtta dagar.
1859 lån ur fattigkassan 16 Rd 32 sk. Kajsa var syster
till Anna Nikolaidotter på Mariedal under Boestad

Johan Peter Magnusson, född 10/6 1828 på Gummarp och död
27/7 1891 på Bastö. Gift med
Inga Lena Larsdotter, född 15/8 1830 i Fryele sn
Emma Kristina, född 17/4 1853 på socknen
Peter Magnus 21/2 1856 "
Maria Charlotta 29/7 1858 på Klosterberget
Klas Emil 10/4 1882 på Bastö
Mina Malena 9/11 1860 på Klosterberget
Karl August 6/2 1866 "
Klas Viktor 22/3 1871 på Bastö

1868 från Klosterberget. Inga Lena flyttade 1892 till
fattigstugan.
Sonen Peter flyttade 1874 till Moboda bränneri
Dottern Maria flyttade 1874 till Svensson i Flahult
Dottern Mina flyttade 1880 till Hultberg i Flahult
Sonen Karl flyttade 1888 till Tutaryd

Klas Viktor Johansson, född 22/3 1871 på Bastö och död
därstädes 12/6 1942. Gift 17/9 1892 med
Anna Elisabet Klasdotter, född 8/2 1868 i Flahult och
död 18/7 1935 på Bastö
Anna Maria född 10/4 1893 på Bastö
Klas Johan Axel 31/3 1895 "
Karl Oskar 31/10 1897 "
Berta Sigrid Sofia 31/10 1899 "
Gunborg Elin Maria 8/4 1923 "
Ellen Emilia 10/6 1902 "
Gunhild Astr. Maria 27/11 1921 "
Gustav Edvin 11/1 1905 "

Dottern Anna Maria gift 20/11 1913 till Bocklarebo
Sonen Klas flyttade 1919 till Brunnstorp
Sonen Karl flyttade 1920 till Värnamo
Dottern Berta flyttade 1935 till Skeppshult
Dotterdottern Gunborg gift 1953 med Ejnar Molin i Flahult
Dottern Ellen gift 25/2 1922 med Gustav Svensson i Nydala
Sonen Gustav gift 12/9 1937 med Svea Maria Axelsson från Öggestorp och flyttade 1937 till Sandseryds sn

Härefter ödelades torpet.

Information av Doris Fransson, Björkelund, vid digital torpvandringen 20211113 på Nydala Café.

Bastö under Nydala säteri

Bastö byggdes 1803 och låg under Nydala säteri vid vägen mellan Flahult och Timmerhult.

Första brukare: Peter Söderström, född 1841

Hustru Maja Andersdotter, född 1753, Stora Byhult (Carlsnäs), Nydala socken

Barn: Lena, född 1789-05-01, Rosendal, Nydala socken

Jonas och Annika, tvillingar, födda 1791-09-14, Rosendal, Nydala socken

Magnus, född 1794-02-25, Rosendal, Nydala socken

Peter Söderström klarade inte sin stora familj på torpet Rosendal. De blev utfattiga och fick därför ett nytt torp upptaget åt sig på ägorna till Nydala Säteri. De fyra yngsta barnen följde med föräldrarna till Bastö 1803. Hustrun Maja avled 11 juni 1810 av frossa och feber. Hon blev 57 år gammal.

Dottern Annika gifte sig och hennes familj övertog torpet. Då hade de tre andra syskonen flyttat ifrån Bastö. Fadern Peter Söderström blev inhyses på torpet. Han avled 17 januari 1828. Han blev 87 år gammal.

Dottern Lena gifte sig med Johannes Håkansson Phil och flyttade till Svenarums socken. Kom tillbaka till socknen och bodde på Nyanäs.

Sonen Jonas, tvilling med Annika, var först dräng i Gåeryd och Långö. Han gifte sig och flyttade till Fryele socken och fick tre barn, varav ett dog som spädbarn. Familjen flyttade till Sötåsa i Gällaryds socken och köpte sedan gård i Ramnås i samma socken.

Yngste sonen Magnus blev torpare på Dungen. Mer om honom under torpet Dungen.

Nästa brukare: Jakob Andersson, född 1780-12-10, Vrigstad socken

Hustru Annica Petersdotter, född 1791-09-14, Rosendal, Nydala socken (dotter till Peter Söderström)

Barn: Lena Maja född 1811-12-01, Bastö, Nydala socken

Andreas, född 1814-11-12, Bastö, Nydala socken

Inga Lisa 1817-03-25, Bastö, Nydala socken

Anna Stina född 1822-07-14, Bastö, Nydala socken, död 5 månader senare

Jakob och Stina, tvillingar, födda 1825-07-27, Bastö, Nydala socken

Alla barnen föddes på Bastö.

Jakob Andersson och Annika Petersdotter tog över brukandet av torpet omkring 1810. Men Jakob kallades fattighjon i kyrkboken. Familjen flyttade till Flahult 1827.

Nästa brukare: Sven Gummesson född 1801-12-20, Flahult, Nydala socken

Hustru Stina Persdotter, född 1780-09-24 i Gällaryds socken

Paret kom från torpet Gumarp och övertog torpet Bastö 1827. De hade inte några barn. Sven Gummesson och hans hustru Stina bodde kvar inhyses även sedan annan brukare tagit vid i torpet. De bodde kvar till 1837 tillsammans med Sven Gummessons mor änkan Stina Jonasdotter från Flahult som hade fattighjälp. Stina Jonasdotter avled 1838 på fattigstugan.

Nästa brukare: Nils Petersson född 1787 i Bringetofta

Hustru: Cathrina Davidsdotter, född 1784 i Nydala

Narn: Maja Greta född 1818-08-16 Skogsdal, Nydala socken

Jonas född 1822-04-20, Skogsdal, Nydala socken

Inga Lisa född 1824-10-20, Skogsdal, Nydala socken

Familjen kom 1835 från Skuggebo men barnen var födda på Skogsdal. Paret flyttade in med två av sina fem barn, Jonas och Inga Lisa. Senare bodde även den äldre dottern Maja Greta ett par år på Bastö. På ålderdomen skrevs Nils och Cathrina utan hemvist men bodde troligtvis kvar på Bastö, för i senare husförhörsbok bodde de på Bastö inhyses.

Tillsammans med familjen kom också flickan Stina Andersdotter till Bastö. Hon var född 1825 i Svensbygd. Stina var systerdotter till Cathrina. Stinas föräldrar hade båda avlidit när Stina var 5 år gammal. Hon omhändertogs därför av sin moster. Stina gifte sig på Staplehult i Fryele socken.

Nästa brukare: Jonas Nilsson, född 1822-04-20, Skogsdal, Nydala socken

Hustru Inga Lisa Petersdotter, född 1823-04-18, Timmerhult, Nydala socken

Barn: Mathilda Kristina född 1848-02-24, Bastö, Nydala socken

Johanna född 1850-05-17, Bastö, Nydala socken

Jonas var son till föregående brukare. Han tog över torpet när han gifte sig 1846. De hade även piga i hushållet. Jonas föräldrar bodde kvar inhyses. 1852 flyttade hela familjen till Bocklarebo där familjen utökades. Inga Lisas födelsedatum skrivs senare till 11 april men i födelseboken är hon född den 18 april.

Nästa brukare: Peter Magnus Jönsson född 1812-08-01 i Nydala

Första hustrun Cajsa Nikolausdotter, född 1810-05-02, Hjälmseryd, död 1859-09-27 Bastö

Barn: Anna Lena född 1840-02-02, Bocklarebo, Nydala socken

Maria född 1844-03-07, Bocklarebo, Nydala socken

Claes Johan född 1848-02-12, Bocklarebo, Nydala socken

Mathilda Christina född 1852-09-23, Bastö, Nydala socken

Carl August född 1855-11-20, Bastö, Nydala socken

Familjen kom från Bocklarebo 1852. De hade piga i hushållet. Hustrun Cajsa avled 1859 och Peter Magnus Nilsson gifte om sig ett år senare med

Maja Danielsdotter, född 1825-10-15 Rumleborg, Nydala socken. Hon kom från Boestad vid giftermålet.

Barn: Frans Gustaf, 1862-10-13, Bastö, Nydala socken.

1869 flyttade familjen till Långö.

Nils Petersson och Cathrina Davidsdotter som tidigare brukat torpet, bodde kvar inhyses även under Peter Magnus Nilssons tid på torpet. Nils avled 1860 och Cathrina 1867.

Nästa brukare: Johan Peter Magnusson, född 1828-06-10 i Gumarp, Nydala socken, död 1891-07-27, Bastö

Hustru: Inga Lena Larsdotter, född 1830-08-15 i Fryele

Barn: Emma Christina född 1853-04-17, på socknen

Peter Magnus född 1856-02-21, på socknen

Maria Charlotta född 1858-07-29, Klosterberget, Nydala socken

Mina Malena född 1860-11-09, Klosterberget, Nydala socken

Karl August född 1866-02-06, Klosterberget, Nydala socken

Klas Viktor föddes 1871-03-22, Bastö, Nydala Socken

Familjen kom från Klosterberget 1868. De bodde på Bastö tills Johan Peter fick slag vid 63 års ålder och avled 1891. Året därpå gifte änkan Inga Lena om sig med kyrkoväktaren Gustaf Adolf Jönsson och flyttade till Nybygget, Gåeryd, Nydala socken.

Dottern Emma Kristina gifte sig med hemmansägaren Frans August Karlsson och flyttade till Ufveryd. Fick minst 7 barn.

Sonen Peter Magnus var dräng i Moboda, flyttade 1877 till Rödeby. Blev kusk i Elleholm, Blekinge län. Gifte sig och fick minst tre barn.

Dottern Maria Charlotta nedkom med en son, Klas Emil, född 1882-04-10 på Bastö. Maria gifte sig samma år med barnets far och de flyttade från Bastö till Månstorp. Hade två barn.

Dottern Mina Malena gifte sig med hemmansägare i Långö och fick tre döttrar.

Sonen Karl August flyttade till Kronobergs län, gifte sig och fick minst fem barn. Flyttade till Vrigstad och blev körkarl på Lundholmen.

Boende: Kristina Augusta Malmgren född 1858, Ljungsjön, Nydala,

Barn: Axel Robert Efraim född 1880 i Nydala.

Kristina och hennes son bodde en tid på Bastö, flyttade till Svensbygd och senare till fattigstugan. Kristina fick ytterligare två söner och flyttade med dem vidare till Vrigstad där hon försörjde barnen och sig själv som väverska.

Nästa brukare: Klas Viktor Johansson, född 1871-03-21, Bastö, Nydala socken

Hustru: Anna Elisabeth Klasdotter, född 1868-02-08, Flahult, Nydala socken.

Barnen var: Anna Maria född 1893-04-10

Klas Johan Axel född 1895-03-31

Karl Oskar född 1897-10-31

Berta Sigrid Sofia född 1899-10-31

Ellen Emilia född 1902-06-10

Gustaf Edvin född 1905-01-11

Alla barnen var födda på Bastö.

Klas Viktor var yngste sonen till föregående ägare och övertog torpet av föräldrarna. Han levde hela sitt liv på Bastö.

Två barnbarn växte också upp på torpet.

Äldsta dottern Anna Maria gifte sig med Carl Johan David Andersson från Fredriksberg i Boestad. Paret fick 3 barn födda i Nydala socken. De flyttade 1917 till Ohs och fick ett barn till 1918. Anna Maria avled, 25 år gammal, i spanska sjukan i november 1918 och lämnade make och 4 barn, där den äldste var 5 år och den yngsta bara 5 månader.

Sonen Axel gifte sig och bosatte sig på Bäckaryd. Paret hade inga egna barn men tog hand om tre fosterbarn.

Dottern Berta Sigrid Sofia hade en dotter före äktenskapet, Gunborg Elin Maria, född 1923-04-08 på Bastö. Berta gifte sig och bosatte sig i Kinna, Skephults socken i Västergötland. Dottern Gunborg gifte sig med Einar Molin i Flahult.

Dottern Ellen gifte sig med Gustav Svensson och bosatte sig i Nydala. Barnbarnet Gunhild Astrid Maria, Ellen o Gustafs dotter, som föddes 1921-11-27 på Bastö, gifte sig och bodde sedan i Landsbro.

Sonen Gustaf Edvin flyttade till Sanseryds socken där han gifte sig.

Anna Elisabet Johansson avled 1935-07-18 och Klas Viktor Johansson avled 1942-06-12, båda på Bastö.

Efter deras bortgång ödelades torpet.

Delar av torpet Bastö är fortfarande fullt synliga. Jordkällaren ligger vid skogsvägen, den saknar dörr men karmen är kvar och utrymmet helt riktigt. Grundstenarna till ladugården finns kvar. Husets spismursrest är svårare att se men hittas inne bland granarna om man går in några meter från vägen mot mossen. Spismursresten är markerad med stolpe.

Foto: Doris Fransson

/Sammanställt ur kyrkoböcker samt Henry Renshults böcker Folk & Fornt av Doris Fransson/ 2021-11-13